

BELGA

ESPERANTISTO

MONATA REVUO

Fondita en 1908.

OFICIALA ORGANO DE LA BELGA LIGO ESPERANTISTA

Aliĝinta al la Unuiĝo de la Belga Perioda Gazetaro

Fondintoj: L. CHAMPY, Fr. SCHOofs, Am. VAN DER BIEST-ANDELHOF,
J. VAN LAERE, Oscar VAN SCHOOR.

Direktoro:

FRANS SCHOofs, Kleine Hondstraat, 11
ANTVERPENo

Por la anoncoj oni sin turnu al:

H. PETIAU, St. Lievenslaan, 60, GENTo.

JARA ABONPREZO: Fr. 20,—

EKSTERLANDO: Belgoj 5.—

ANTVERPENo

1929

ENHAVO. — Portreto de D-ro Zamenhof. — La 21a Universala Kongreso de Esperanto. — Belga Kroniko. — Gratuloj. — Nekrologo. — Belga Gazetaro. — La Verda Mondflago. — Bonhumoro. — Diversaj informoj. — La Trafiko en la Haveno de Antverpeno. — Esperanta Rimvortaro (Tria parto). — Bibliografio.

KIAL KOMPLIKI VIAN LABORON ?...

Konfesu ke

la transformo de vortoj en "signojn", kaj poste
reprodukto de tiuj samaj "signoj" denove en vortojn

estas duobla laboro

kaj vi komprenos jam, kial la

DICTAPHONE

estas la **senpera** metodo por diktado de la korespondaĵoj.

Petu la broŝuron:

"L'HOMME D'AFFAIRES AU BUREAU"

(La aferisto en la oficejo)

— Senpaga alsendo —

ROBERT CLAESEN

Fako : ES

40, rue de Loxum,

BRUSELO.

Tel. : 106,82

ĈIUJ ESPERANTISTOJ KAPVESTAS

sin ĉe

SAMIDEANO CAUS

Ĉapeloj : ĉiuj Markoj kaj prezoj

Kasketoj por vojaĝi

Ombreloj por Sinjorinoj kaj Sinjoroj

Firmo fondita en 1898

Vondelstrato 19, ANTVERPENO

KIE ACETI PLEJ BONE MAL-
KARE KAJ FIDINDE OL ĈE LA
BONEKONATA FIRMO

V. Vloebergh

Juvelfabrikanto kaj horloĝisto

Rue du Serment, 17 - Malines

Speciala laborejo por riparado

(113)

Por via korespondado
skribu sur ia

Poŝtkartoj ilustritaj

kun Esperanto-teksto

pri Antverpeno	30 kartoj	Fr. 4.50
„ Bruselo	30 „	„ 4.50
„ Bruĝo	10 „	„ 1.50
„ Kortrijk	10 „	„ 1.50

por afranko aldonu : en Belgujo F. 0.10, eksterlando
F. 0.35 por ĉiu serio de 10 kartoj.

Belga Esperanto-Instituto

Poŝtĉeko : 1689.58 ANTVERPENO.

SAMIDEANOJ! KURAĜIGU ESPERANTISTAJN FIRMOJN!

Por via somera ripozloko apud Marbordo, elektu :

LE GRAND HOTEL D'OOSTDUINKERKE

(Korespondas per Esperanto. — Parolas Esperante).

AGRABLA RESTADO DUM TUTA JARO

BONAJ MANGAĴOJ. BONAJ VINOJ. TRE MODERAJ PREZOJ.

Generala agentejo por vendado de Francaj vinoj, oleoj,
Skribu al S-ro BENOIT, Grand Hôtel d'Oostduinkerke.

El ĉiuj enspezoj farataj pere de Esperanto. S-ro Benoît dediĉos parton
de 5 % al la propaganda kaso de "Belga Esperantisto".

(103)

KONSERVU vian kapitalon por igi ĝin profitdona kaj

AĈETU

Meblojn

Oraĵojn

Manĝilaron

Kuirilojn

Varmigilojn

Lumigilojn

Tablotukaron

Tolon

Kotonon

Peltojn

Vojaĝartiklojn

Bicikledojn

Fotografaparatojn GOERZ, KODAK, AGFA, k.t.p.

ĈION, KION VI DEZIRAS kun

12, 15, 20 kaj 24 MONATOJ DA KREDITO

de la *AGENCE DECHENNE S.A., 18-20-22-24, rue du Persil, BRUSELO*

PETU NIAJN SENPAGAJN KATALOGOJN.

"HIS MASTER'S VOICE"

APARATOJ KAJ DISKOJ

Petu informojn, katalogojn kaj prezojn al niaj Agentoj.

Kiu aŭdis nian aparaton, certe aĉetos ĝin.

BELGA ESPERANTISTO

MONATA REVUO

Oficiala organo de la Belga Ligo Esperantista

Direktoro :

FRANS SCHOOFS
11, Kleine Hondstraat, Antwerpen
Telefono 943.74

Abonopagoj kaj aliaj Monsendoj al :

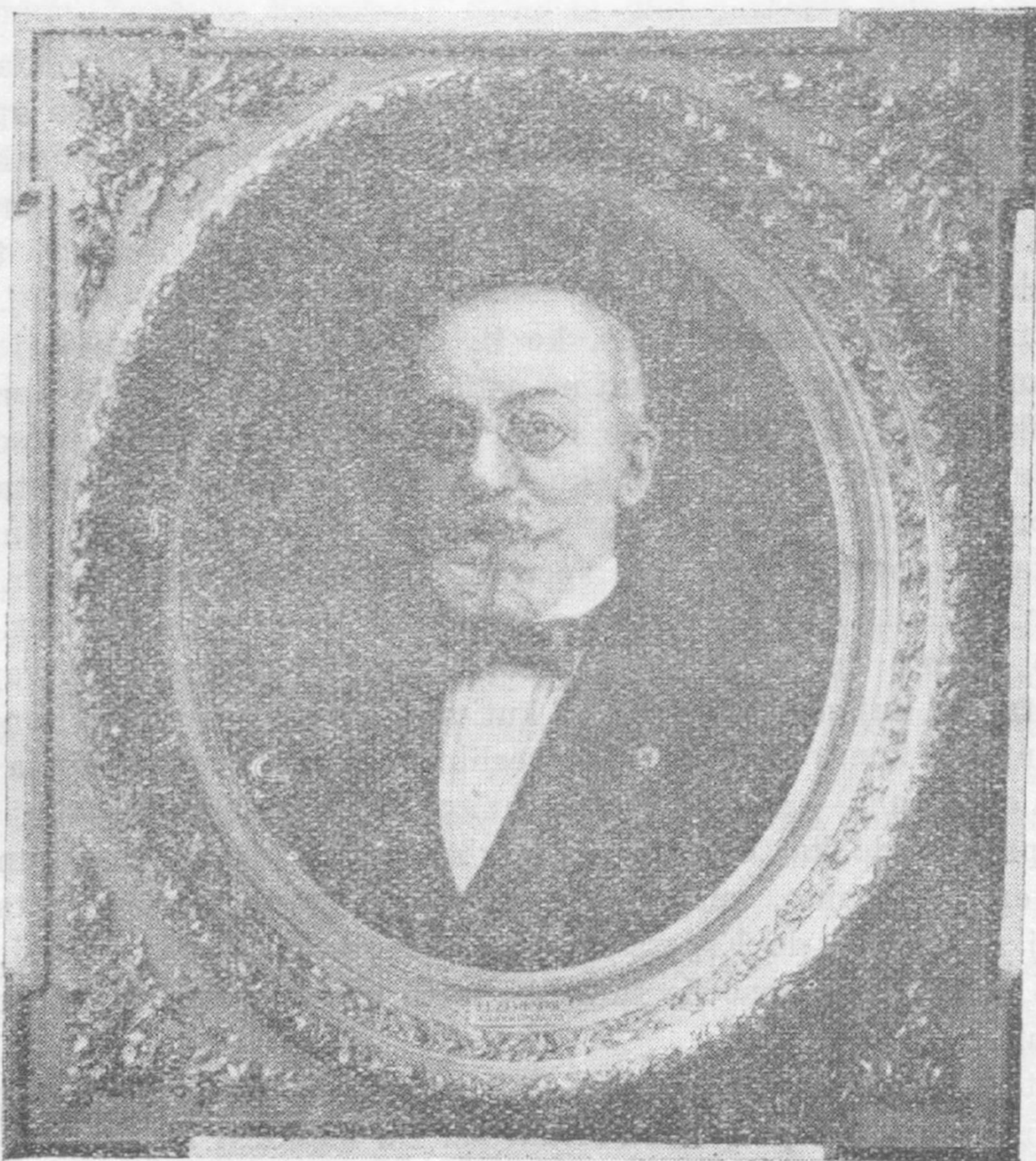
Poŝtêko No 1337.67

de

BELGA LIGO ESPERANTISTA

Konstantaj kunlaborantoj : M. JAUMOTTE, L. COGEN, W. DE SCHUTTER, S-ino L. FAES
H. PETIAU, F-ino R. SPIRA, F-ino J. VAN BOCKEL, H. VERMUYTEN.
Ekspeda Servo : FR. COOL.

*Nepresitajn manuskriptojn oni ne resendas. — La Redakcio konservas por
si la rajton korekti laŭbezone la manuskriptojn.*

D-ro L. L. ZAMENHOF

Portreto pentrita de Ach. De Maertelaere, el Gento.

Donaco de la Esperantistoj el Hago al la
Internacia Esperanto-Muzeo en Vieno.

LA 21a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO

BUDAPEŬTO, 2-9 AŬGUSTO 1929.

Post tuttaga vojaĝo sur la belega Danubo oni ekvidas vespere la mil lumetojn de la hungara ĉefurbo Budapeŝto, la nunjara ĉefurbo de Esperantolando. La ŝipo elegante cirkleveturas kaj haltas antaŭ la elŝipiĝejo, kiu estas abunde ornamita per flagoj hungaraj kaj Esperantaj.

Antaŭ ol meti la piedon sur la hungaran teron, la kongresanoj estas submetataj al severa pasportkontrolo. Ĉe la ekstremaĵo de la mallarĝa elirpontoneto, kiu permesas la eliron po unu persono, staras delegitoj de la L. K. K., kiuj kaptas kaj haltigas ĉiun samideanon, por kiu la loĝado ne ankoraŭ estas zorgita.

La 2an de Aŭgusto okazis du interkonatiĝaj festoj: unu por la blindaj esperantistoj en la blindul-instituto, kaj alia ĝenerala en la granda laktejo ĉe la Urba Ĝardeno.

La alian tagon, Sabate la 3an de Aŭgusto, estas la granda tago por la deĵorantoj en la Akceptejo establita en la Redutpalaco apud la Danubo. La diversaj oficejoj estas organizitaj en la antaŭhalo kaj en la lokoj ordinare uzataj kiel vestejoj, ĉi tiuj havas grandan avantaĝon, ke la deĵorantaj samideanoj povas labori malantaŭ fortikaj tabloj, kiuj rezistas al la puŝegoj de la senpaciencaj servotaj personoj. Malbona flanko de tiuj lokoj estis, ke ili estis iom mallumaj kaj ke la spaco por la alvenintaj personoj ne estis sufiĉe larĝa. Simpla konstato, ne kritiko, kiun oni cetere ne atendu de ni, kiuj konas persone la malfacilaĵojn, kaj kiuj scias ke Esperanto-kongreso vivonta unu semajnon ne povas konstrui por si apartan oficejan palacon kun ĉiuj komfortaĵoj propraj al sia tute speciala funkciado. Ĝi do uzas la oportunajojn ekzistantajn, kaj ni povas diri, ke ĉi tie ili estis kontentigaj.

Pro foresto de mallarĝaj koridoroj, oni facile trovis la vojon al ĉiuj faktabloj, kaj senpene akiris la kutiman koverton kun ĉiuj kongresaj dokumentoj: kongreskarto, kongreslibro enhavanta — laŭ la Antverpena ekzemplo — la plenan programon kun ĉiuj detaloj, biletoj por la teatra prezentado kaj ekskurso, superbela plano de la urbo kun priskriboj en Esperanto, malgranda vortareto hungara-Esperanta, kaj diversaj reklamiloj de Esperantaj kaj neesperantaj entreprenoj. Monŝanĝejo kaj poŝtejo bonorde funkciis, lerte gvidataj de bone parolantaj samideanoj.

Antaŭ ol tute trankvile atendi la kongresokazantaĵojn, estis ankoraŭ necese reguligi sian pasportan situacion. La hungara registaro postulis de ĉiu partoprenanto rabatpagon de la vizo, laŭ tabelo videble pendigota en la koncerna fako kaj montranta la diversajn sumojn pagotajn de la diversaj nacioj. Ĉu ni bedaŭru, ke la hungara registaro ne traktis nian kongreson kiel ĝi traktis kongreson internacian de studentoj okazontan iom post la nia kaj al kiu ĝi donis la senpagan vizon? Ni ne faru tion

sed esperu, ke estonte la aŭtoritatoj komprenos, ke Esperanto-kongreso estas unu el la plej efikaj propagandaj rimedoj por turismo. Kial cetere la organizontoj ne petus senpagan vizon, antaŭ ol sendi sian inviton al nia I. C. K.? Simpla ideo.

Ni povis konstati, ke la diversaj servoj en la akceptejo bonege funkciadis sub la kompetenta gvidado de S-ro Paŭlo Tolnai, ĝenerala sekretario de la L. K. K., la animo de la entrepreno, kaj liaj du ĉefaj kunlaborantoj, S-ro Paŭlo Balkanyi, sekretario kaj Elek Tolnai, la kasisto. Ni aldonu jam tuj ke tiuj tri ĉefaj roluloj de la tuta organizado ne laciĝis, dum la tuta semajno, kompleze servi, afable respondi al ĉiuj oportunaj kaj neoportunaj demandoj kaj petoj, pacience aŭskulti ĉiujn pravajn kaj nepravajn plendojn kaj konsilojn.

Je la 11a matene okazis en la belega granda salono de la muzik-akademio la solena malfermo de la 5a Somera Universitato. Antaŭ plena ĉambrego faris la malferman paroladon S-ro Georgo Lukacs, eksministro de instruado, ĉefprotektanto de la kongreso. Li deklaris, ke Esperanto reprezentas tiun pacifismon, kiu signifas la universalan homamom. Sendube Esperanto estas la plej perfekta internacia lingvo nuntempa. La amo al la patrujo ne malhelpas la estimon al la tuta homaro kaj la vera internaciismo estas pacifismo, kiu kompletigas la naciismon. Oni devas interrili kun la tuta mondo por ekkoni la fremdajn kulturojn. La internacian pacon povas nur certigi tiuj du faktoroj, kiuj estas la bazo de la paco interne de la ŝtato, libereco kaj rajto. Por tiu celo oni bezonas inter la nacioj superan juĝistaron. Li atentigis, ke Hungarujo deziras pacon kaj kulturan evoluadon, en kies senco li salutas la gastaron kaj malfermas la 5an someran universitaton.

Entuziasma aplaŭdado dankis al la oratoro, kiu esprimis sin en bonega, pura Esperanto.

S-ro D-ro Leono Lorand, rektoro de la somera universito, dankis al S-ro Lukacs, al ĉiuj lokaj eminentuloj kiuj kunlaboris al la organizo de la nunjara S. U. aŭ ebligis la okazigon de solena kunsido en ĉi tiu belega palaco. Li salutas la ĉeestantajn oficialajn reprezentantojn, inter kiuj tiun de la kulturministro grafo Kuno Klebelsberg. Poste, li diras, ke per la universitato oni demonstracias, ke Esperanto, servante al pli altaj sciencaj celoj, estas nepre necesa faktoro por la nehaltigebla kulturevoluo.

Tuj poste okazis la unua prelego de la S. U. - S-ro Prof. Giorgio Canuto, de la Universitato de Torino pritraktis la temon: « Historio de la juĝa medicino ». Li ekzamenis ĝian disvolviĝon tra la epokoj: La Papo Inocento III estis la unua, kiu ĝin oficiale rekonis. Venis la Salerna Skolo kaj la Universitato de Bologna. En Germanujo, en 1580, la leĝo de Bamberg devige akceptas ĉeeston de kuracisto ĉe juĝaj procesoj. Jen estis la komenco de la juĝa medicino. Ĉiuj sciencfakuloj parolas pri la teorio de Prof. Cesare Lombroso. La preleganto interese parolas pri la nuna stato kaj tekniko de la institutoj de juĝa medicino.

Posttagmeze okazis la jarkunveno de la Internacia Ligo de Es-

perantistaj Poŝt- kaj Telegraf-Oficistoj, kaj kunsidis la Konstanta Reprezentantaro de la Naciaj Societoj Esperantistaj. Ĉi tiu prezidata de S-ro Fr. Schoofs, pritraktis diversajn punktojn de ĝenerala intereso kaj ree priparolis la deficiton de la 14a kongreso de Vieno. Estis proponite, ke speciala komisiono konsistanta el S-roj John Merchant, prez. de ICK, Fr. Schoofs, Sekr.-Kas de K. R., F. Stettler, prez. de UEA, al kiuj estus aldonata S-ro P. Blaise kiel kasisto, entreprenu novan alvokon al la tutmonda Esperantistaro por fine forigi tiun bedaŭrindan aferon.

La saman posttagmezon la blindaj Esperantistoj havis la malfermon de sia 8a kongreso, kiun ĉeestis la ĉie konata redaktoro-presisto de la « Braille »-eldonita gazeto « Esperanta Ligilo », S-ro Harald Thilander. Ankaŭ okazis diservo por Izraelidoj.

La ĉefa solenaĵo de tiu tago estis la malferma kunsido de la kongreso mem, kiu okazis vespere en la granda kaj pompa festsalono de la Redutpalaco, ĉeestata de ĉiuj kongresanoj.

Grupo de Knaboskoltoj, portantaj hungarajn kaj Esperanto-flagetojn, formas honorgvardion apud la podio, sur kiun iras la estraro kaj la diversaj reprezentantoj, dum la orkestro ludas la belegan Rakoczi-marŝon.

Sonas tiam la solena hungara nacia himno, kiun la tuta ĉeestantaro aŭskultas starante.

S-ro Fr. Schoofs, prezidinto de la antaŭa kongreso, en Antverpeno, mallonge salutas la kongreson kunportante karan memoron pri la dudeka kongreso. Li proponas la kongres-estraron laŭjene: Prezidanto : Prof. J. Mihalik, Vicprezidantoj : D-ro L. Lorand (Budapest), A. Behrendt (Berlino), J. J. Boutwood (Londono), Ĉen (Singapuro), C. Domingues (Rio de Janeiro), T. F. Guéritte (Parizo), Prof. Jukl (Bratislava), Princo Karlo de Svedujo, Sakurata (Kioto), Feliks Zamenhof (Varsovio), Kol. Zylvestrief (Sofio),; Konstanta ĝen. sekretario : S-ro Rob. Kreuz (Genevo), Ĝen. Sekretario : S-ro P. Tolnai, Sekretarioj : S-roj P. Balkanyi kaj Elek Tolnai, Vicsekretariino ; S-ino E. Benczen-Székely, Asistantoj : S-roj J. Baghy, L. Kökenyi, T. Kovacs, Szasz, kaj Stef. Zöldy.

La kongreso aklamas tiun proponon. S-ro Schoofs gratulante S-ron Mihalik transdonas al li la prezidantan seĝon.

En la nomo de la L. K. K. S-ro de Mihalik dankas pro lia elekto kaj deziras bonvenon al ĉiuj esperantistoj venintaj el ĉiuj partoj de la mondo.

La orkestro ludas la « Esperon », kunkantatan de la staranta ĉeestantaro. Poste deklamis la konata poeto Julio Baghy poezion sian « Al nova bordo ».

La kongreso akceptas proponon de la prezidanto, sendi saŭttelegramojn al la hungara regnestro Admiralo Horty, al la ĉefministro grafo Bethlen, al arkiduko Francisko Jozefo, al la Ministro de publika

instruado, grafo Klebelsberg, al ĉefepiskopo Zichy kaj al eksministro D-ro Lukacs.

Salutas la kongreson : S-ro Ministra konsilanto Barono Kazy, je la nomo de la hungara registaro, S-ro Vicurbestro D-ro Berczell, je la nomo de la urbestrato, S-ino Réthey, prezidanto de la societo « Pro Hungaria », vestita per brila nacia kostumo, je la nomo de la hungaraj virinoj, kaj S-ro Barono Solai, poŝtministro.

La prezidanto salutas la reprezentantojn de la familio Zamenhof kaj invitas S-ron Feliks kaj F-inon Lydia Zamenhof preni lokon sur la podio.

La kongreso aŭdis tiam la simpati-esprimojn de la oficialaj reprezentantoj de registaroj aŭstria, brazila, ĉehoslovaka, germana, hina, lihtenstejna, nederlanda, norvega, rumana, saarteritoria, svisa kaj usona stato Michigan, de la internacia Labor-Oficejo, de la urboj Budapest, Bialystok kaj Saarbrücken, kaj de diversaj hungaraj korporacioj.

S-ro Merchant, el Sheffield, prezidanto de I. C. K., stariĝas kaj jene parolas :

Sinjoro Prezidanto,

Karaj gesamideanoj,

Kiel nova prezidanto, ne de tiu ĉi kongreso, sed de la Internacia Centra Komitato de la Esperanto-Movado, mi deziras parte de la Komitato korege saluti vin kaj gratuli al vi pro la bonega komenco de tiu ĉi kongreso. Multaj el vi, samkiel mi mem, venis el landoj malproksimaj por invadi Hungarlandon. Sed ni ne venis kun glavoj eltirigitaj kaj kun armiloj minacantaj, sed kun feliĉeco en la koro, kun paco kaj amo (Aplaŭdo) kaj kelkaj eble eĉ kun multe da mono por pliriĉigi la enloĝantojn de ĉi-tiu bela lando (Rido). Ni venis tien ĉi pro tio, ke ni ĉiuj estas samideanoj.

Antaŭ ol mi foriris de mia hejmlando, mi legis kaj studis kelkajn verkojn, por ke mi povu pli bone kompreni la historion de l'hungara popolo. Legante tiun historion, mi bone ekvidis, ke vi havas la rajton esti fiera kaj brava popolo. En via historio mi legis pri glorindaj aferoj de via pasinteco, pri la gloro, kiun via malgranda lando gajnis sur la bataalkampo. Pli admirinda ol ĝi tamen estas la gloro, kiun vi atingis sur la pacaj kampoj de l'arto, literaturo, teatro, muziko ktp. Kaj pro tio mi estas feliĉa povi saluti kaj bondeziri vin hodiaŭ. Sed mi ankaŭ komprenis iomete la dolorigajn min kortuŝantajn spertojn, kiujn faris la hungara popolo, la suferojn, kiujn vi devis elteni dum epoko de pli ol mil jaroj. Ĉar oni devas memori, ke ĉirkaŭ Hungarlando kuŝas multaj landoj. Kaj de tempo al tempo tra la jarcentoj la hungara popolo pro tio devis prepari sin por sin defendi kontraŭ neatenditaj atakoj. La historio de Hungarlando instruas nin esperantistojn, ke ni devas havi kuraĝon kaj paciencon. Tiel, ke la hungaroj neniam perdis sian nacian karakteron, sian nacian spiriton, sian nacian reputacion, ĉiam estis kaj,

mi esperas, ĉiam estos hungaroj. Ili instruas al ni paciencon kaj kuraĝon.

Estas kelkaj el vi, kiuj ĉeestis la lastan kongreson en Antverpeno. Vi certe memoras, ke je la komenco de la kongreso atmosfero de suspekto kaj malseriozeco regis kaj pendis super ĉiuj kunvenoj. Feliĉe ĉio bone foriris. Kaj ŝajnas al mi, karaj samideanoj, ke tiuj detaloj nun ne plu devas interesi nin, ke ni devas forlasi la altrudon de suspekto de unu kontraŭ la alia. Ni devas havi fidon, fidon reciprokan.

Se oni rigardas la geografian karton de Eŭropo, oni vidas, ke Hungarujo estas preskaŭ la centro de la suda parto de l'kontinento kaj pro tio oni povas nomi Budapeston la koro de Eŭropo. Tamen hodiaŭ, Sinjoro prezidanto kaj karaj gesamideanoj, Budapest estas multe pli grava ol centro de Eŭropo, ĝi estas la centro de la tuta mondo. Ĉi-tie ni havas la reprezentantojn de preskaŭ ĉiuj civilizitaj popoloj, kuŝantaj apud la koro de l'tutmondo. En la jaro 1872 okazis 2 gravaj, imponaj historiaj okazintaĵoj. En tiu jaro la du partoj de Budapesto unuiĝis. Ankaŭ mi mem en tiu jaro aperis sur la tero. Jen simbolo, kiu montras al mi la parencecon de l'sorto; mi mem naskiĝis sub la sama stelo. Kaj kiam mi mem la unuan fojon estas en tiu ĉi belega urbo, mi devas diri, ke tiu stelo, sub kiu mi naskiĝis estas brila stelo, la verda stelo de Esperanto.

Ni venis al Budapest, tiu koro en kiu vi jam montris al ni vian simpatian, tiel bonege, afable akceptante nin, ke mi estas certa, ke post iom da tempo, ja post kelkaj tagoj, vi hungaroj, vi Budapeŝtanoj kiuj jam montris al ni vian tutan koron, plene amos nin.

Sed ne vi nur amas nin, ankaŭ la estraro de l'kongreso proponas al vi la amon de ĉiuj esperantistoj. Vi ĉiuj devas kulhelpi al ĝia efiko.

Ĉar, karaj samideanoj, la sukceso de nia movado ne dependas de la estraro, sed ĉefe de vi, de vi ĉiuj, t. e. la maljunaj kaj la junaj.

La sinjorino, kiu antaŭ kelkaj minutoj parolis al ni, ŝi jam faris sian devon. Kelkaj el vi, eble multaj el vi jam komencis la lernadon de Esperanto sub la lerta gvidado de nia amiko Pastro Ĉe. (Aplaŭdo). Vi jam faris la unuan paŝon. Daŭrigu tiel.

Nur unu frazon mi deziras ankoraŭ diri kaj ĝi rilatas al la hungara kamparanaro. Mi iomete aludis al la gloro de via lando, sed pli multe ol la gloro plaĉas al mi la simplaj kutimoj de la kamparanoj de tiu ĉi lando. Mi legis, ke kiam fraŭlino en via lando iĝas fianĉino, ŝi metas sur la fenestron kelkajn sukerpecojn, por dokumenti, ke feliĉo kaj dolĉeco ĵus eniris ŝian koron.

Mi esperas, ke vi montros per via ĝentileco, afablo, amindeco kaj gajeco al ĉiuj Budapeŝtanoj, ke feliĉo kaj dolĉeco ankaŭ eniris vian koron. Ke la ĝojo kaj dolĉeco venas al ĉiuj homoj, kiam ili akceptis la donacon de nia neforgesebla majstro Dro. Zamenhof kaj fariĝis membroj de la granda familio tutmonda.

La ĉeestantaro entuziasme aplaŭdis la parolojn de sia simpatia ĉefgvidanto.

S-ro Robert Kreuz, legas telegramon de D-ro Leono Zamenhof, kaj sciigas la nomojn de ĉiuj organizaĵoj reprezentitaj ĉe la kongreso.

S-ro D-ro Sos, el Vieno, salutas je la nomo de Paneŭropo.

Tiam sekvis, laŭalfabete, delegito esperantista de la 27 nacioj reprezentitaj en la kongresanaro. Je la nomo de la belgaj samideanoj salutis S-ro Fr. Schoofs.

La kunsido kondolence stariĝis antaŭ la cindro de S-ro Klagin, Nov-Jorko, alportita de S-ro Hamann, laŭ deziro de la mortinto en sian naskiĝlandon.

La malferma kunsido finiĝis je la 23a h.

Inter la fakkunsidoj okazintaj tiun tagon ni notu, tiujn de Oomoto, Internacia Scienca Asocio, Bahaanoj, Int. Asocio de la Stenografistoj, Int. Asocio de la Fervojistoj, Paneŭropo, aŭtomobilistoj.

Dimanĉon la 3an de Aŭgusto, la katolikaj esperantistoj havis en la baziliko de S-ta Stefano sian diservon, ĉe kiu faris Esperantan predikon pastro Samuel Holik. Li komparis la biblian miraklon de Jesuo, kiu donis parolkapablecon al la surdmutulo kun la donaco de Esperanto, kiu havigas aŭd - kaj parolkapablecon al la surdmutaj popoloj. — Samtempe okazis diservo en la hungara reformita preĝejo, kie predikis S-ro Hübner pri la amo, la internacia lingvo de ĉiuj homoj, en rilato al la esperantista laboro. La ĉeestantoj kantis en Esperanto.

Je la 10a oni havis kunvenon de Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio kaj Religian prelegon en la Universitato. Je la 11a multnombra delegacio pilgrimis al la tombo de Prelato A. Giesswein, iama prezidanto de la Hungara Esperantista Societo, kiu faris netakseblajn servojn al la enlanda kaj tutmonda movado por Esperanto. Florbukedo estis metita sur la tombon kaj parolis pri la mortinto pastro J. Lajos, reprezentantino de hungaraj virinoj, itala pastro Redondo, D-ro Lorand, D-ro Sôs, el Vieno, kaj Prof. Odo Bujwid, el Krakovo.

Poste la kongresanoj kolektiĝis en la Muzikakademio, kie estis solene inaŭgurata la standardo de la Hungarlanda Esperanto-Societo. Sur la estrado staris la standardo ĉirkaŭita de ĉarmaj festvestitaj hungaraj junulinoj. S-ino J. Isbrücker, el Hago, faris la festparoladon, kaj S-ro de Mihalik dankis. La orkestro, kiu ludis la hungaran himnon, antaŭe sekvigis la dankparolon per ludado de la Espero. Post deklamo de S-ro J. Baghy la ĉeestantoj forlasis la salonon dum estis ludata la Rakoczi-marŝo, kiu vere estas la plej populara ario de la hungaroj.

Tiam la fremdaj gastoj faris demonstracian promenadon, marŝante tra la ĉefaj stratoj de la urbo post la muzikistaro, kiu ludis hungarajn marŝojn. Laŭ tio, kion diris la budapeŝtaj Esperantistoj, tiu demonstracio estis unika en la ĉefurbo.

Je tagmezo la tuta kongresanaro alvenis ĉe la Redutpalaco, kie S-ro Merchant inaŭguris memortabulon je honoro de grafo Stefano Széchenyi, pioniro por la ideo de internacia lingvo, ĉar jam en 1842 li

pledis en la Hungara Scienca Akademio, por artefarita lingvo uzota de la tuta homaro.

Posttagmeze okazis kunvenoj de Kristana Esperanta Ligo, de Landa Hungara Katolika Esperanto-Societo, kaj de U. E. A.-Komitato kun ĉefdelegitoj.

I. C. K. prezentis teon al la ĉefaj subtenantoj de la Universala Esperanto-Movado, inter kiuj estas precipe la korespondantoj de I. C. K., kiuj finance helpas la tutmondan centran organizon per ĉiujara speciala kotizo. La kunveno estis intima kaj bonkora. Parolis S-roj J. Merchant, Rob. Kreuz, F-ino L. Zamenhof, S-roj Bujwid kaj Fischer, pri la ĉiam pli kaj pli necesa centrigo de la tuta Esperanto-movado.

Kaj vespere okazis la tradicia internacia kostumbalo, en la granda pompa salono de la Redutpalaco, kiun honoris per sia ĉeesto barono Karlo Kazy, delegito de la registaro, kaj diversaj aliaj lokaj eminentuloj. Kelkaj specialaj grupoj, inter kiuj la ĉeĥa, bulgara, kaj hungara prezentis kelkajn tipajn dancojn de sia lando.

Dum tiu balo ni ankaŭ havis la elekton de « Fraŭlino Esperanto ». Ni ne multe povas diri pri la laboroj de la juĝantaro, kiu post longa ekzamenado kaj priparolado elektis estonan fraŭlinon, kiu estis gratulata kaj tre ofte fotografata, de kiu oni petis subskribojn kaj intervjuojn, ĝis tia grado, ke vere ni ne scias, ĉu ni ne devas plendi la knabinon pro ŝia elekto. Kvar aliaj kandidatinoj ricevis specialan premion. Ni ne diskutos, ĉu la aranĝo de tiu novaĵo estas aplaŭdinda. Ni nur diros, ke multaj dancemuloj plendetis pro la granda kvanto de tempo forprenita de ili pro tiu aranĝo, kiu ja daŭris pli ol duonhoro. Poste tamen, ĉiuj forgesis facile tiun malbonaĵon, ĉar ili restis dancantaj ĝis la 3a matene.

London, la 5an de Aŭgusto havis lokon la Unua Ĝenerala Labor-kunsido, kies unua temo estis: la internacia elparolado de Esperanto. S-ro Krysta interese parolis pri tiu temo, montrante kelkajn difektojn troveblajn ĉe kelkaj Esperantistoj, kaj donis bonajn konsilojn por alveni al unu modela elparolado. S-ro Privat antaŭe jam atentigis la Esperantistaron pri tiu punkto per sia surdiskigita parolado.

Sekvis diskuto inter diversaj parolantoj pledante pli aŭ malpli grandan severecon en la kampo de la elparolado. Ke la diskutado estis utila montris la fakto, ke la kunsido akceptas sugeston rezervi en la estontaj kongresoj laŭeble unu horon por pritrakti la saman temon.

La dua punkto de la tagordo estis: Esperanto kaj Radio, kiun enkondukas S-ro Rob. Kreuz. Ĉi tiu klarigas la situacion, kiun nia lingvo okupas en la Radio-kampo. Li insistas pri pli intima kaj pli energia kunlaboro kun la Radio-komisiono, kaj dankas al ĉi tiu pro la jam de ĝi faritaj servoj. Ankaŭ pri tiu punkto parolas kelkaj kompetentaj samideanoj.

F-ino Glaser, el Berlino, prezentis al la kongreso du premiitojn de trimonata kurso, kiuj gajnis senpagan vojaĝon al la kongreso, pro sia bona studado. Ili tre flue alparolis la kunvenon en perfekta Esperanto.

Posttagmeze kunsidis la Ĝenerala Estraro de la Movado, kiu i. a. akceptis la proponon de K. R. kunsido pri organizo de nova alvoko por forigi la demandon pri la deficito de la Viena Kongreso.

Je la 18a la urbestro akceptis delegitaron de la Kongreso en la granda kaj mondfama hotelo Gellert. S-ro konsilanto Purebl, kore alparolis la ĉefrepresentantojn de la movado, je la nomo de la tuta urbo Budapeŝto. Al li respondis s-ro Merchant, prez. de I. C. K. Post tio sekvis detala vizito de la baninstalaĵoj kaj tekunveno prezentita de la urbo.

La programo de tiu tago enhavis fakkunvenojn de Abstinenculoj, folkloristoj, komercistoj, Universala Pacifista Ligo, bankoficistoj, turistoj, filatelistoj.

Vespere la alilandaj gastoj ĝuis, en la Muzikakademio vere belegan hungaran artvesperon, kun abunda programo de diversaj karakterizaj kantoj kaj deklamoj hungaraj, prezentitaj de unuarangaj artistoj.

La mardo, 6a de Aŭgusto, estis dediĉata al ŝipekskurso, sur la Danubo, al Viŝegrad, admirinda loko apud la riverego kun interesa historia kastelo. Matene frue, la ŝipo estis plena je kongresanoj. Ĵus kiam la ŝipestro estis doninta la forvetursignalon kaj kiam la ŝipo ekmoviĝis krevis super nia kapo iu nuboj, kiu donacis al ni preskaŭ duonhoran pluvegadon, kiu ĝisoste malsekigis la malfeliĉajn ekskursantojn, eĉ tiujn, kiuj sidis sub la tendego, kaj kiuj rifuĝis sub la tabloj starantaj sur la ferdeko. Post tiu malbontraktado la vetero indulgis nin, kaj sendis al ni siajn plej varmigajn sunradiojn, kiuj ne plu forlasis nin dum la tuta tago.

Promeninte al la belega kastelo de kie oni havis superbelegan panoramon, ni haltis ĉe bone lokita gastejo en kies ĝardeno estis organizita malgranda festo en kiu partoprenis knaboskoltoj de la 327a trupo, per prezentado de diversaj precipe amuzaj numeroj. F-ineto Agnes Tolnai, filineto de ges-roj Elek Tolnai, kantis la Esperon kaj belan hungaran popolkanton, kiun je la fino ĉiuj ĉeestantoj jam kapablis kunkanti. Bonorde okazis la reveturo per ŝipo al Budapeŝto. Dum la tuta tago regis la plej gaja atmosfero. Tiuj kunestoj sur ŝipoj donas okazon al pli amikaj interkonatiĝoj kaj al pli intimaj priparoladoj pri la detaloj de la movado.

La postan tagon, la 7an de Aŭgusto, matene estis la dua labor-kunsido dum kiu la ĝenerala sekretario de I. C. K., S-ro R. Kreuz, faris interesan raporton pri Esperanto kiel traduklingvo ĉe teknikaj konferencoj kaj kongresoj. La konkludo de la raporto estis, ke jam de nun oni zorgu pri sufiĉa nombro de bone preparitaj tradukistoj Esperantistaj. Interesa priparolado sekvis la tre dokumentitan raporton de S-ro Kreuz.

Je la 11a h. okazis kunveno de membroj kaj delegitoj de U. E. A. sub prezido de S-ro E. Stettler. Dum la kunsido oni priparolis demandojn

pri la tekniko de U. E. A. Generale estas feliĉe, ke ni povas noti, ke ĉe la Estraro kaj ĉe la membroj de U. E. A. ekzistas sincera deziro ĉiam kaj ĉie kunlabori kun la naciaj asocioj Esperantistaj. La diskutado pri la administraj detaloj de la Asocio estis tre vigla : tio montras, ke la tuta organizo kaj la servoj de U. E. A. trovas aprobon de la Esperantistaro.

Posttagmeze kunvenis duafoje la Ĝenerala Estraro de la Esperanto-Movado, kiu diskutis pri la ĝenerala organizo de nia afero. Diversaj opinioj aŭdiĝis sed entute oni ne povas diri, ke plimulto estas preta ŝanĝi la nunajn bazojn de la tutmonda movado. La kunsido aprobis la proponon pri honormedalo donota al samideanoj, kiuj faris al Esperanto vere gravajn servojn.

La fakkunvenoj de tiu tago estis tiuj de la pedagogoj, Rotarianoj kaj interesiĝantoj de Heroldo.

Teatra prezentado estis aranĝita posttagmeze en la Budapeŝta Teatro, lokita en la Urba Ĝardeno, salono malpli ol ne-luksa kun oportunaj pli ol ne-modernaj... sed, ni ne ĉagrenu, ni ja scias, ke se L. K. K. estus ricevinta pli belan teatron ĝi certe ne estus rifuzinta : oni nur vivas per tio, kion oni havas, kaj ne per tio, kion oni deziras havi, kaj nur malbonhumoruloj kaj stomakmalsanuloj plendas pro tiaj eventualaj manketoj.

La prezentadon antaŭiris ludado de Uverturo kaj deklamo de prologo. La vera programo enhavis : « Samuno », unuakta drameto de J. Baghy kun muziko de Mich. Sarosi ; « En la Drinkejo », sceno de hungaraj popolkantoj, de D-ro Kolomano de Kalocsay kaj J. Baghy ; « La kronprinca Ĉambro », tre amuza komedieto de Lad. Vadnai, tradukita de J. Baghy. La kvar diversspecaj aktoj estis bone luditaj de niaj gesamideanoj J. Baghy, M. Sarosi, J. Rolko, Anny Kovacs, Maria Kende, Nik. Sebő, Elizabeto Bodnar, Adalberto Baranyai, Emeriko Vargha kaj Borisa Töth. Ĉiuj meritas nian tre grandan dankon pro ilia sukcesinta elmontro.

Vespere, la saman tagon, ni ĉeestis en la Muzikakademio koncerton de blindaj virtuozaĵoj en kiu partoprenis diversnaciaj blindaj artistoj : S-ro Dick Schipper, S-ro Josef Toman, F-ino Imre Unger, F-ino Margit Riedel, kaj S-ro Lajos Jarmer, kiuj kantis, pian- aŭ violonludis perfekte. Ĉe tiu vespero ankaŭ deklamis S-ro J. Baghy el sia propra poemaro.

Post la koncerto okazis ankoraŭ akcepto de Esperantistaj redaktoroj ĉe la Budapeŝta gazetista klubo, kiu rezervis al ili plej koran vesperon.

Jaŭdon, la 8an de Aŭgusto : Tria laborkunsido kies celo estas la prezento de la oficialaj raportoj de niaj diversaj oficialaj institucioj. La prezidanto ne tro laŭde parolas pri la ĉeestado de la laborkunsidoj : plimultaj povus veni al tiuj kunsidoj, kiuj ja estas grava parto kaj celo de niaj kongresoj.

S-ro Kreuz, resumas sian detalan raporton pri ICK, presitan en la kongreslibro. Pri la financa situacio, li estas feliĉa anonci, ke fine ICK

povis malaperigi la malnovan deficiton el siaj libroj, i. a. pro la bona sukceso financa de la antaŭlasta kongreso en Antverpeno.

S-ro Merchant insistas, ke la diversaj organizaĵoj helpu al la laboroj de ICK, por ke la Sekretariejo povu marŝi regule.

S-ro Kreuz estas komisiita saluti la kongreson je la nomo de la registaro de la Princlando Lihtenstejno, kiu decidis uzi Esperanton sur oficialaj poŝtkartoj kun bildo de la lando.

S-ro Fr. Schoofs, prezentas la raporton de K.R., li priparolas la ciferojn de la membraro kaj de la pagitaj kotizoj de la naciaj societoj kaj insistas, por ke la naciaj asocioj donu la nur malmultajn informojn, kiujn li ĉiujare petas. Pro tio, ke kelkaj societoj ne faras tion, ne estas eble prezenti kompletan statistikon pri ilia ĝenerala situacio.

S-ro Warden, sekvas, kaj parolas pri la laboroj de la Esperanta Akademio kaj de la Lingva Komitato.

S-ro E. Stettler, grandlinie skizas la agadon de UEA kaj klarigas mallonge la aperintan raporton.

La kunveno per aklamoj signas sian aprobon pri la jarraportoj de la diversaj oficialaj institucioj.

Tiam S-ro Merchant diras, ke venis la tempo por memori pri la laboro liverita de niaj grandaj pioniroj. Elstaras nuntempe kvar viroj, kiuj laboris fervore dum multaj jaroj, por alkonduki Esperanton al ĝia hodiaŭa stato. Ili estas Generalo Sebert, Prof. Th. Cart, D-ro Privat kaj S-ro Warden. Ĉeestas nur S-ro Warden, kiu fidele vizitis preskaŭ ĉiujn Universalajn kongresojn. (La ĉeestantaro aklamas la nomojn de la kvar nomitaj gvidantoj). La prezidanto transdonas al S-ro Warden honor-medalon, kiun la ICK, interkonsentinte kun la Ĝenerala Estraro, decidis farigi, kaj transdoni al tiuj meritplenaj pioniroj. S-ro Warden kortuŝite dankas pro la farita honoro tute ne atendita de li, kaj pro tiu manifestado de vera amikeco.

Post la kunsido, delegacio gvidita de S-roj Merchant, Schoofs, Behrendt, iris al la tombo de la nekonata soldato hungara, kaj sur ĝin metis florkronon je la nomo de la 21a Universala kongreso.

Je tagmezo du grupoj de kongresanoj vizitis: la unua tre faman kaj moderne organizitan bierfarejon, kaj la dua la bone konatajn vinkelejojn de Budapeŝto. Detalojn pri tiuj du specialaj ...ekskursoj ne estas eble doni, ĉar kelkaj tre bone konataj geamikoj, pro modesteco, ne ŝatus, ke ni publikigu detalojn pri sia heroa agado dum tiuj ...dokumentigaj vizitoj.

Posttagmeze multaj kongresanoj ĉeestis hungaran prezentadon kiun aranĝis la Virina Mondasocio « Pro Hungaria » sur la Margareta insulo en la Spolarich gastejo, je la honoro de la fremdaj Esperantistoj. Ree ni ĝuis tie, en plej agrabla kadro, sub helbrilanta suno, belegan manifestacion de la hungaraj artoj kaj karaktero, per kiuj videble la hungaraj gastigantoj deziras ĉarmi siajn alilandajn gastojn. Ni ne timas diri, ke ili plene sukcesis. La programo enhavis diversajn dancojn kaj popolkantojn, unu pli bela ol la alia. Parolis entuziasme esperantlingve S-ro

de Dro Fr. Réthey. Dankis kaj salutis reprezentanto de ĉiu el la ĉeestantaj nacioj.

La fakaj kunsidoj, kiuj okazis la 8an, estis tiuj de la feministoj, studentoj, juristoj, Bahaanoj, ĵurnalistoj kaj vegetaranoj.

Vespere la Esperantistoj havis sian lastan intiman kunsidon ĉe hungara festkoncerto organizita de la Simfonia Orkestro en la Margareta Insulo, sub la direktado de muzikestro Ernő Unger, kaj kun kunlaboro de la bonega artisto L. Vinkovich, de la urba Teatro. Granda gajeco regis dum la tuta vespero. Oni havas la impreson, ke la baldaŭ disiĝontaj geamikoj intencas provize babili kaj ŝerci kaj diskutadi ĝis la tempo de la proksima kongreso !

Kaj jen, ni jam alvenis, al la lasta tago de nia granda mondfesto. La programo diras : je la 9a, Ferma Kunsido en la granda salono de la Redutpalaco.

La prezidanto de ICK, komencas, dirante la grandan dankon al ĉiuj organizantoj kaj helpantoj de la nun finiĝanta brila kongreso, kiu estis tiel bone organizita, kiu tiel bone sukcesis. Li havas specialan vorton por S-ro J. de Mihalik kaj ankaŭ por S-roj P. kaj E. Tolnai, Balkanyi kaj Baghy. Dankon li poste esprimas al S-ro R. Kreuz, ĝen. sekretario de I.C.K., kiu tiom bone gvidis la ĝeneralajn interesojn de la movado tutmonda.

S-ro de Mihalik, prezidanto de la 21a, esprimas la kontentecon de la LKK pro la bona sukceso de la kongreso, kaj dankas al la partoprenintoj pro ilia multnombra ĉeesto. Li estas certa, ke la efiko estos bona en la tuta hungara lando. Li legas telegramojn ricevitaĵojn de la Regnestro Admiralo Horty kaj de la ĉefministro grafo Bethlen.

D-ro Lorand esprimas koran dankon al ĉiuj prelegintoj en la Somera Universitato. S-ro Elek Tolnai diris, ke la membroj de LKK faris sian eblon por kontentigi kiom eble plej multe ĉiujn gastojn, kiuj bonvolu indulgi pro iuj nekontentigaj detaloj.

S-ro Stettler atentigas pri la klopodo, kiun la Ĝenerala Estraro deziras fari por helpi la amikojn el Vieno. Li esperas, ke ĉiuj samideanoj ĝin subtenos laŭforte.

La Kongreso akceptas la jenajn rezoluciojn:

1. — La 21a Universala Kongreso de Esperanto en Budapeŝt esprimas sian sinceran dankon al la tutmonda gazetaro, kiu helpas nian movadon kaj tute aparte la hungaran gazetaron, kiu tiel afable kaj bonvole publikigis la raportojn de la kongreso. La kongreso esperas, ke la gazetaro ankaŭ estonte kunlaboros por nia tutmonda kulturlaboro.

2. — La 21a Universala Kongreso de Esperanto esprimas sian apartan dankon al la registaro de Hungarlando, al la estraro de la ĉarma ĉefurbo Budapeŝt kaj speciale al la afabla kaj ĝentila loĝantaro pro la ĉie kaj ĉiam vere varma akcepto kaj gastama helpemeco. Ĝi deziras al ĉiuj feliĉan disvolviĝon kaj plenan progreson.

Vivu Budapeŝt kaj la hungara popolo !

3. — La 21a Universala Kongreso de Esperanto laŭ rekomendo de la jurista fakkunveno esprimas sinceran gratulon kaj koran dankon al la Kolegio de l'Advokatoj de Barcelono pro ĝia konstanta intereso pri Esperanto, dokumentita per denova delego de speciala reprezentanto.

Samtempe estas aprobataj 3 dezir-esprimoj de la fakkunsidoj de l'ĵurnalistoj (rilate aranĝon de la fakkunvenoj), de la pedagogoj (koncerne paŝon ĉe la hungara instrua ministro) kaj de l'blinduloj (pri la enkonduko de Esperanto en blindullernejojn).

Tiam D-ro Feliks Zamenhof per altsenta parolado turnis sin al la kongreso. Liaj vortoj estas ofte interrompataj per entuziasmaj aplaŭdoj de la kunveno, kio pravas, ke la oratoro sukcesis tuŝi la korojn de la ĉeestantoj. En nia proksima numero ni publikigos la plenan paroladon de D-ro Zamenhof.

S-ro Merchant esprimas koran dankon al D-ro F. Zamenhof. Je la nomo de la tuta Esperantistaro li dankas poste al la Budapeŝtaj kaj al ĉiuj hungaraj samideanoj pro la tuta laboro de ili dediĉita al la organizo de la 21a mondfesto Esperantista, kaj pro ilia gastameco. Ni foriras kun dank sento, nova laboremo kaj kuraĝo en la koro. Kun deziroj pri bona hejmenvojaĝo, la prezidanto de ICK esperas revidi ĉiujn en la proksimjara kongreso, pri kies loko estos sciigate kiel eble plej baldaŭ.

La ĉeestantoj kantas la « Esperon » kaj forlasas la salonon, kiu du minutojn poste elspiras impreson pri forfluginta bela sonĝo.

LA 5a SOMERA UNIVERSITATO EN ESPERANTO.

Kiel jam dirite en la ĝenerala kongresraporto, la malferma prelegado estis farita de D-ro Georgo Lukacs, efektiva interna sekreta konsilanto, eksministro por kulto kaj publika instruado.

Jen la listo de la prelegoj kun la nomo de la profesoroj: « La Evolucio kaj nuntempa aplikado de jura medicino », de Prof. Giorgio Canuto, (Universitato de Torino);

« La televido » de D-ro László de Rohrer (Universitato de Pecs) ;

« La longdistancaj kabloj » de S-ro A. Behrendt, konsilisto en la regna poŝta ministerio (Berlino);

« La naturo, origino kaj valoro de la homa kono » de univ. prof. papa prelato D-ro J. Kiss, direktoro de la Medicina Kolegio (Budapest) ;

« Lingvokomparo angla-franca-germana » de D-ro L. Dreher, (Krakow) ;

« La deviga laboro de la indiĝenoj », de Prokuroro en la Supera Tribunallo Charles G. Tarelli (Internacia Laboroficejo, Genevo);

« La estiĝo kaj la pereado de la montaroj », kun lumbildoj, de D-ro Gyula Rakusz, ŝtata geologo, akad. prof., eksadjunkto de la universitato de Budapeŝto ;

« Pastro Viktorio kaj la hispana literaturo pri internacia juro », de D-ro Andrès Piño, advokato en Valencia (Hispanujo).

BELGA KRONIKO

Antverpeno. — La 3an de Aŭgusto « La Verda Stelo » ĝojis pro la vizito de angla Samideano Moy Thomas, kiu agrabligis la kunvenon per siaj gajaj kantoj kaj gitarludado. Dimanĉon 18an, sufiĉe multnombre ili kunvenis en la Parko « Rivierenhof », ne por iu grava tagordo, sed por dancante pasigi agrablan posttagmezo kaj vesperon.

Sabaton 23an, en la salono de la « Brasserie de la Bourse » okazis diplomdisdon-ego ! Estis entute 58 gediplomitoj !

El la « Perfektiga kurso », gvidita de S-ro M. De Ketelaere : kun la plej granda merito : S-roj Amerijckx kaj Mandelker ; kun granda merito : F-ino Lek, S-roj Van Reybroeck, Bolsius kaj H. Van Put ; kun merito : S-ro Jos. Kennis, F-ino Liv. Herinckx, S-ro Rudner.

El la « Rapidkurso » gvidita de S-ro M. Jaumotte : kun la plej granda merito : S-ro Frans Mortelmans, F-ino Berthe Boeye, S-ro D. Denaene, S-ro Arm. kaj Frans Van den Acker ; kun granda merito : S-ro K. Verhoeven, F-ino Virg. Dujardin, S-ro D'Outreligne, S-ro Ern. Van Steen, F-ino Maria Peeters, S-roj Finckelstein, Marcel Christiaens, F-ino Willé, S-ro G. Ariën, F-inoj B. Theyssens, Anna Van de Goor, S-ro Jos. Van Bockel ; kun merito : S-roj L. De Roy, P. Van Cutsem ; sukcesis : F-ino M. Van Oeckel, S-ro F. J. De Craene kaj F-ino Gabr. Pauwels.

Por la kurso gvidita de S-ro Schoofs : kun la plej granda merito : S-ro Strassberg, F-ino J. Van Riel ; kun merito : S-roj Clinckers kaj Rossel, F-ino Nulens ; sukcesis : S-roj Nimmegeers kaj Willems G.

El la kursanoj de S-ro Faes : kun la plej granda merito : F-ino A. Quintin, S-roj Xhoffer kaj Michiels, F-inoj Irma Quintin kaj Duyve-waardt ; kun granda merito : F-ino Van den Bossche, S-roj Bolle, Slaets, Heynen kaj Mathieu ; kun merito : S-roj Alfr. Materne, Van den Bos-sche, Matagne, Bex kaj F-ino Smulders ; sukcesis : F-inoj De Mont, Rosa Mertens, S-ro De Vries kaj F-ino L'Hoest.

Tiun vesperon ankaŭ agrabligis S-ino Faes, kiu ludis la pianon kaj F-ino Alice Quintin kiu kantis. Varmaj aplaŭdoj esprimis la dankon de la aŭskultantaro.

Bruselo. — Brusela Grupo Esperantista. — Malgraŭ la libertempa periodo, la ĉeestado de la membroj de la grupo ĉiam estis granda dum la kunvenoj de la monato Aŭgusto.

Dimanĉon la 11an, sub gvidado de D-ro Kempeneers, kelkaj grupanoj vizitis la tre interesan Muzeon Spitzner sur la foira kampo. Dank'al la fakto, ke la gvidanto estis kuracisto, tiu vizito estis despli interesa kaj multaj el la ĉeestintoj eksciis pri detaloj de la ordinara vivo, kiujn ili tute ne konis antaŭe. Tiuj kiuj ne partoprenis perdis bonan okazon por kleriĝi.

Kun granda sukceso, la anoj de la Grupo renkontiĝis en « Chalet des Rossignols » la sekvantan tagon vespere kaj dank'al la plej agrabla freŝeco, ili bonege amuziĝis interbabilante kaj dancante.

London la 26an, D-ro Kempeneers faris mallongan raporton pri la

vizito, kiun li gvidis en la Muzeo Spitzner antaŭ du semajnoj kaj donis tiamaniere al tiuj, kiuj ne partoprenis tiun viziton, ideon pri la interesaĵoj, kiuj estas videblaj en tiu Muzeo.

D-ro Kempeneers donis poste la lastajn klarigojn pri la ekskurso, kiun la Grupo aranĝas por viziti Lieron la 1an de septembro kaj invitis la membrojn partopreni, kiel eble plej nombraj al tiu vojaĝo interesplena.

GRATULOJ

Al F-ino Renée Petiau, filino de nia agema ĝenerala sekretario, kiu edziniĝis la 14an de Septembro kun S-ro Arthur Verselder, en Gento.

Al S-ro R. Kesteloot, gvidanto de la orkestro kiu jam ofte ĝojigis la balojn de « La Verda Stelo », kun F-ino Blanche De Weerd.

NEKROLOGO

S-ro Fernand Bernier, kiun ni havis la okazon gratuli antaŭ kvar monatoj pro lia nomiĝo kiel urbestro de St-Gilles-Bruselo, mortis.

La mortinto faris gravajn servojn al la Esperanto-movado en Bruselo. Niaj lokaj amikoj trovis lin preta helpi ĉiufoje, kiam ili pri tio petis. Pro tio la belgaj Esperantistoj danke memoros pri li. « Belga Ligo Esperantista » kaj « Belga Esperantisto » prezentas al liaj edzino kaj infanoj la esprimon de sia partopreno en ilia funebro.

BELGA GAZETARO

Speciale ni notas la jenajn publikigojn :

En « La Flandre Libérale », Gento (13-9) : Artikolo pri projektita eldono de belga antologio en flandra kaj franca lingvoj, okaze de la centjara datreveno de la fondiĝo de Belgujo. En tiu artikolo la verkinto atentigas, ke la belgaj Esperantistoj jam realigis tiun projekton laŭ universala vidpunkto, publikigante tian antologion en Esperanto.

En « L'Étincelle », Bruselo (20-9), en raporto pri kunveno de la ĝenerala konsilantaro de la internacia sekretariejo profesia de socialistaj instruistoj ni notas : « Estis decidate, meti en la tagordon de la proksima kongreso la priparoladon de eventuala akcepto de internacia helplingvo. Esperanto ŝajnis ĝui la simpatieco de la kongresanoj. »

« De Diamantbewerker », Antverpeno (29-9) enhavas komunikon pri organizo de Esperanto-kurso en Eeckeren, gvidota de S-ro A. Verhulst, kaj pri la kursoj organizataj de la Antverpena urbestro.

« Belga-Radio », Antverpeno (Aŭgusto) daŭrigas la publikigon de resumoj en Esperanto. De proksima monato tiu bonega Radio-revujo aperigos mallongan kurson de Esperanto kunmetitan de nia brusela samideano L. Bas.

Ni akceptas kun ĝojo la informon, ke la redakcio de la infangazeto « Na de School » (Post la Lernejo), decidis publikigi baldaŭ klarigan artikolon pri Esperanto, kiun sekvos kurso de nia lingvo, speciale aranĝita por infanoj.

LA VERDA MONDFLAGO

La verda mondflogo flirtados
Laŭvoje de tuta la ter',
Kaj brilaj steletoj sendados
Radiojn de lingvo d'Esper'.

La lumo ekbrilas en koroj
De ĉiuj popoloj sur ter',
Pro kies obstinaj laboroj
Aŭdiĝos la lingvo d'Esper'.

Ĝi fortan fratecon regigos
Ja inter la landoj de l'ter',
Kaj veran prosperon semigos,
Ĉiame la lingvo d'Esper'.

Kaj ĉie kreskigos la florojn
De l'paco eterna sur ter',
Kunigos ameme la korojn
La sankta bellingvo d'Esper'!

Originale verkis Ach. DE MAERTELAERE.

BONHUMORO

En la trinkejo unu el la kutimaj vizitantoj, el la Nordo renkontas kolegon, el la Sudo.

Ili sin konas reciproke tre malmulte. La sudulo demandas:

— Ĉu vi volus pruntedoni al mi mil frankojn ?

— Ĉu vi do estas tute sen mono ?

— Ne ! Mi havas monon hejme !

Tiam eltirante bileton de dek frankoj el sia poŝo la Nordulo diris :

— Jen dek frankoj, prenu aŭtomobilon !

— Diri, ke tiu mizera Harold mortis ! Li konis kvar mortintajn lingvojn...

— Nu, li havos nun la okazon por uzi ilin !

Edzo. — Kia stranga ideo, karulino, prepari pomtorton kun bulbosaŭco ?!

Juna edzino. — Mi diros al ci, jen, mi turnis du paĝojn en unu fojo de mia kuirlibro, kaj mi rimarkis tion tro malfrue.

Promenanto. — Sed kial vi pendigis ponom je l'fino de via fiŝkaptilo ? vermo tie estas necesa...

La fiŝkaptisto. — Nu, la vermo estas en la pomo !

Artisto. — Oni diras, ke vi ludas je kordinstrumento ? Ĉu banjo, gitaro, mandolino ?

— Ne ! ĉiudimanĉe mi sonorigas la sonorilojn !

Martiruloj. — Jes, filo mia, estas tre malbele ĵuri. — Ekzemple, mi, unu fojon en mia vivo mi ĵuris antaŭ sinjor' urbestro... Kaj mi ĉiam suferas ankoraŭ pro tio !

DIVERSAJ INFORMOJ

La Tutgermana Unuiĝo de Instruistoj (kun pli ol 150.000 membroj) dum sia oficiala jarkunveno en Dresden, pentekosto 1929, akceptis jenan rezolucion : « Ĉiuj klopodoj, kiuj en la rondoj de instruistoj kaj lernantoj celas la disvastigon de mondhelplingvo, estu subtenataj.» S-ro Dietterle, Direktoro de la Esperanto-Instituto por la Germana Respubliko, petas, konigi tiun rezolucion al la instruistaj faksocietoj, kaj, se eble, traduki ĝin por fakgazetoj de instruistoj en sia lando.

Alvoko. — Al ĉiuj Esperantistoj samtempe religiaj (kristanaj) socialistoj, mi faras la urĝan peton konatigi sin al mi (plenan nomon kaj adreson) por ke ni komune agadu kaj servu la internacian religian (kristan-) socialistan movadon. Ni pruvos tiel agante la utilon de Esperanto kiel interfratigilon kaj interkomunikilon. J. L. Bruijn, Daguerrestraat 156, Hago (Nederlando).

La Rom-katolika Unuiĝo de profesoroj por progresigo de komerca korespondo aldonis Esperanton al siaj ekzamenoj francaj, germanaj, anglaj kaj hispanaj, pro tio, ke multaj eksterlandaj firmoj jam uzas Esperanton en sia korespondado, aŭ anoncas, ke kun ili oni povas korespondi en Esperanto. Por ricevi informojn pri tiuj ekzamenoj oni sin turnu al S-ro A. J. Spierings, Vervestraat, 9, 's-Bosch (Nederlando).

Deziras korespondi kun belgaj samideanoj :

S-ro M. Kaŭakiŝi, Enami-Maĉi, Tojama-Ken, Japanujo, pri literaturo, kinematografo, dramo. Ankaŭ interŝanĝas poŝtkartojn ilustritajn.

S-ro Zin. Shaskiuk, 57, Bul. Smolenski, Moskvo, per pk. ilustritaj kaj p. markoj.

J. Šimkovic, nam. 31, Zwolen, Ĉehoslovakujo, por interŝanĝi poŝtmarkojn.

LA TRAFIKO EN LA HAVENO DE ANTVERPENO

Dum la monato Aŭgusto alvenis en Antverpeno 1049 ŝipoj kun entute 2.165.211 tunoj, inter kiuj 7 velŝipoj kun 2982 tunoj; tio signifas pliiĝon de 26 ŝipoj kaj 76.396 tunoj. Por la ok unuaj monatoj la pli-grandiĝo de la trafiko estas 332 ŝipoj kaj 787.507 tunoj. La meza tunkapacito estis 2064 tunoj por ĉiu ŝipo.

Inter la alvenintaj ŝipoj estis 423 anglaj, 197 germanaj, 85 belgaj, 78 nederlandaj, 59 svedaj, 53 francaj, 50 norvegaj, 29 danaj, 14 amerikaj, 11 italaj, 9 finlandaj, 7 litovaj, 6 rusaj, 6 japanaj, k.t.p.

ESPERANTA RIMVORTARO (Tria parto)

didven	END	dens	ament	monument
konven	bend	kondens	amendament	instrument
sven	prebend	lens	fundament	postument
azen	cend	mens	ligament	eminent
magazen	transcend	pens	medikament	kontinent
benzen	dividend	kompens	lament	impertinent
	fend	intens	parlament	poent
	defend		firmament	pent
ENC	ofend	ENT	temperament	ĉarpent
licenc	agend	terebent	sakrament	serpent
kadenc	legend	cent	pasament	rent
dekadenc	kalend	placent	apartament	indiferent
providenc	blend	akcent	testament	torent
tendenc	plend	docent	postament	sent
diligenc	mend	dent	taĉment	konsent
indulgenc	amend	dekadent	cement	tent
pacienc	rekomend	ident	dement	atent
scienc	pend	akcident	element	latent
konscienc	send	okcident	reglement	patent
ingredienc	tend	trident	komplement	kompetent
aŭdienc	atend	evident	rekrement	kontent
fajenc	etend	divident	ekskrement	impotent
ekscelenc	pretend	prudent	departement	vent
kondolenc	vend	student	fragment	Avent
komenc	lavend	gent	segment	advent
eminenc		agent	tegment	ungvent
abstinenc	ENDR	intelligent	pigment	elokvent
penc	rododendr	diligent	sediment	solvent
rekompenc	tendr	tangent	regiment	insolvent
parenc		kotangent	aliment	invent
referenc	ENG	kontingent	kompliment	prezent
riverenc	venĝ	arĝent	piment	riprezent
konferenc		serĝent	eksperiment	
cirkonferenc	ENJ	pacient	sentiment	ENTR
diferenc	-enj	koeficient	sortiment	centr
konkurenc		kvocient	kantonment	koncentr
senc	ENK	klient	foment	ekscentr
esenc	benk	orient	moment	pentr
kvintes(c)enc	venk	abiturient	sarment	ventr
atenc		lent	ferment	
sentenc	ENR	talent	turment	ENZ
intenc	genr	ekvivalent	abutment	recenz
potenc		silent	tegument	
influent	ENS	korpulent	argument	EP
konsekvenc	incens	ment	dokument	cep

kep	macer	fuzilier	degener	lepidopter
nep	kampacer	manier	regener	kaleopter
pep	cicer	inĝenier	vener	fenikopter
rep	ionicer	kaponier	kelner	parter
krep	krejcer	bazier	skorzoner	morter
sep	ulcer	karier	oer	porter
step	sincer	kurier	aper	ster
instep	rinocer	kondotier	kaper	aster
	karcer	brevier	paper	decister
EPR	mercier	vizier	juniper	klister
kepr	viscer	kajer	viper	mister
lepr	feder	entjer	amper	zoster
nepr	konfeder	ker	oper	uter
vepr	heder	aker	esper	termokaüter
	belveder	kvaker	vesper	buter
EPS	sider	kiker	prosper	ver
biceps	konsider	anker	ser	sever
reps	moder	konker	paser	liver
seps	maroder	parker	filokser	kver
aseps	border	suker	anser	revolver
antiseps	fer	galer	ŝer	mizer
	afer	taler	ter	drozer
EPT	prefer	kancler	later	
recept	cifer	celer	krater	ERB
akcept	krucifer	heler	eter	cerb
koncept	rangifer	teler	ceter	herb
percept	umbelifer	kler	leter	Serb
escept	konifer	makler	ureter	verb
adept	infer	skler	veter	adverb
sept	ofer	holer	vefter	proverb
transept	sfer	koler	presbiter	
	atmosfer	toler	liter	ERC
EPTR	sufer	ekzempler	soliter	skerc
sceptr	mefer	kuler	karakter	komerc
	ekzeger	cirkuler	ikter	ŝerc
ER	pasager	kamer	sfinkter	terc
er	etaĝer	efemer	halter	sesterc
-er	Alĝer	himer	adulter	ekzerc
aer	dangêr	aglomer	remter	
ber	koher	somer	anter	ERC
liber	bier	vomer	panter	perĉ
Berber	fier	osmer	mezenter	serĉ
puber	bankier	humer	enoter	
tuber	kancelier	numer	akroter	ERD
acer	kordelier	gener	esoter	perd

verd	altern	konvert	progres	krest
	subaltern	dezert	kres	sest
ERG	lantern		pres	test
erg	intern	ERV	cipres	atest
merg	stern	cerv	impres	intest
asperg	cistern	nerv	kompres	protest
verg	koncern	serv	ekspres	vest
konverg	kavern	observ	plates	invest
	guvern	konserv		
ERG	kazern	verv	ESK	ESTR
serg		rezerv	arabesk	estr
konverg	ERP		inkandesk	-estr
	erp	ES	adolesk	sekestr
ERK	êerp	neces	burlesk	orkestr
êerk		reces	intumesk	trimestr
perk	ERS	sukces	fresk	fenestr
gutaperk	Pers	proces	kresk	sekvestr
sterk	dispers	absces	fosforesk	
verk	vers	eksces	pigratesk	EŠ
kverk	divers	êes	grotesk	bekeš
	univers	Hades		kaleš
ERL	renvers	rodes	ESPR	depeš
merl	invers	fes	vespr	kampeš
perl	transvers	konfes		freš
		forges	EST	
ERM	ERST	ies	est	EŠT
pakiderm	verst	dies	best	vešt
epiderm		êies	asbest	
ferm	ERŠ	kies	cest	ET
êerm	verš	nenies	modest	-et
skerm		ties	fest	et
sperm	ERT	jes	manifest	bet
term	cert	Herkules	gest	alfabet
ekstern	lacert	mes	digest	analfabet
verm	koncert	rimes	kongest	diabet
	lert	promes	siest	debet
ERN	inert	permes	majest	cibet
koncern	spert	pes	kest	kvodlibet
lucern	vespert	spes	arbalest	zibet
modern	ekspert	kares	nest	šorbet
kern	asert	dres	honest	facet
lern	desert	adres	pest	spermacet
tern	insert	interes	anapest	lancet
alatern	vert	regres	rest	avocet
etern	avert	kongres	arest	tercet

ačet	flaĝolet	dekret	dekmetr	EŬTR
giĉet	kabriolet	sekret	aerometr	neŭtr
kadet	triolet	konkret	eŭdiometr	
fet	epolet	diskret	kilometr	EV
stafet	plet	anakoret	dinamometr	ricev
profet	komplet	pret	termometr	dev
veget	atlet	interpret	manometr	lev
parget	kotlet	portret	galvanometr	mev
budĝet	amulet	taburet	fonometr	nev
societ	rulet	peset	kronometr	rev
diet	met	kotet	barometr	brev
pariet	komet	motet	aerometr	krev
kviet	kompromet	epitet	higrometr	
rijet	alumet	kvintet	mikrometr	EZ
kastanjet	kalumet	septet	gasometr	ardez
vinjet	net	sektet	hektometr	fez
ĵet	magnet	kvartet	penetr	akzegez
ĵaket	kabinet	duet	salpetr	markez
paket	tinet	siluet	piretr	lez
raket	marionet	minuet	uretr	komplez
briket	bajonet	vet.	tetr	mez
etiket	sonet	korvet		genez
blanket	klarnet	gazet		frenez
enket	kornet	pezet	EŬD	magnez
koket	lornet	klozet	feŭd	pez
kroket	poet		pseŭd	trapez
asket	pet			spez
kasket	parapet	ETR		herez
tualet	tapet	merketr	EŬLT	prez
bracelet	ripet	palet	beŭlt	tez
skelet	centripet	metr		antitez
goelet	impet	diametr		parentez
pamflet	trumpet	miriametr	EŬR	sintez
onglet	ret	kilogrametr	pleŭr	hipotez
bilet	minaret	pentametr		protez
dilet	lazaret	heksametr		artez
motociklet	bret	decimetr	EŬS	anestez
omlet	biret	perimetr	Preŭs	mortez
golet	kret	centimetr	Zeŭs	pavez

I

I	kaci	graci	koalici	vivisekci
-i	akaci	dekoraci	ekspedici	dikci
abi	gratifikaci	ekskoraci	erudici	sankci
gabi	ablaci	korporaci	ilici	funkci
skabi	kontravalaci	restoraci	milici	konkunkci
rabi	cirkonvalaci	arbitraci	silici	interpunkci
amfibi	apelaci	administraci	munici	abdukci
alibi	interpelaci	demonstraci	aŭspici	redukci
tibi	konstelaci	karburaci	patrici	indukci
kambi	glaci	inaŭguraci	litotrici	instrukci
fobi	translaci	kasaci	intuici	aŭkci
hidrofobi	modulaci	sensaci	vici	hiromanci
fotofobi	spekulaci	konversaci	rekvizici	nekromanci
gobi	kapitulaci	ostentaci	inkvizici	transsubstanci
niobi	kremaci	rotaci	pozici	konfidenci
anobi	larmaci	disertaci	apozici	menci
barbi	konfirmaci	staci	prepozici	konvenci
herbi	formaci	disertaci	kompozici	subvenci
eŭforbi	reformaci	rotaci	opozici	stronci
rubi	naci	nutaci	propozici	nunci
ci	reznaci	manifestaci	ekspozici	emoci
delegaci	ordinaci	reputaci	akci	promoci
negaci	kulminaci	menstruaci	redakci	epizooci
abnegaci	deklinaci	situaci	reakci	poci
agregaci	iluminaci	ekvaci	kalofakci	soci
kongregaci	raci	cvaci	frakci	asoci
obligaci	deklaraci	civilizaci	afekci	proskripci
irigaci	vibraci	organizaci	konfekci	erupci
navigaci	aberaci	speci	projekci	inerci
konjugaci	federaci	seneci	interjekci	terci
Anunciaci	konfederaci	sekreci	lekci	porci
asociaci	generaci	organizaci	direkci	proporci
variaci	regeneraci	ambici	silekci	sci
	operaci	adici	sekci	konsci
	aliteraci	tradici		

kontribuci	oreografi	demagogi	energi	famili
poluci	biografi	genealogi	orgi	pumili
evoluci	aŭtobiografi	analogi	metalurgi	papili
revoluci	hagiografi	mineralogi	hirurgi	torpili
cirkonvoluci	bibliografi	amfibologi	dramaturgi	berili
rezoluci	ksilografi	geologi	liturgi	fosili
prepuci	daktilografi	arheologi	aĝi	tili
instituci	kosmografi	teologi	adaĝi	emboli
konstituci	stenografi	frazeologi	paĝi	foli
prostituci	monografi	grafologi	maharaĝi	infoli
kaŭci	etnografi	morfologi	loĝi	trifoli
pioĉi	tipografi	psihologi	spahi	cerefoli
farĉi	topografi	biologi	oligarhi	centifoli
di	hidrografi	sociologi	anarhi	akoli
kadi	orografi	embriologi	monarhi	melankoli
paladi	fotografi	bakteriologi	aparhi	magnoli
vanadi	kartografi	etiologi	hierarhi	interpoli
radi	ortografi	ehtiologi	hadĵi	panopli
stadi	aŭtografi	fiziologi	graki	marli
tragedi	defi	filologi	ski	kirli
medi	rektifi	etimologi	iski	abuli
komedi	atrofi	homologi	viski	fuli
tragikomedi	alotrofi	pomologi	kluki	Juli
enciklopedi	hipertrofi	oftalmologi	ali	kuli
ortopedi	teozofi	entomologi	dali	kurkuli
rubidi	filozofi	kosmologi	gali	puli
stipendi	magi	teknologi	kali	bigami
kompendi	hemoragi	fonologi	alkali	poligami
indi	legi	kronologi	pazilali	lami
gerundi	elegi	etnologi	anomali	adinami
melodi	sakrilegi	zoologi	Aŭstrali	kadmi
kolodi	privilegi	apologi	tali	akademi
podu	akvilegi	antropologi	establi	epidemi
likopodi	kolegi	meteorologi	bibli	endemi
parodi	hemiplegi	patrologi	bdeli	hemi
rapsodi	regi	astrologi	evangeli	alhemi
prozodi	strategi	patologi	kameli	anemi
kardi	kalistegi	etologi	stapeli	hiperemi
gvardi	religi	erpetologi	filateli	premi
kaligrafi	kefalalgi	litologi	gangli	uremi
pazigrafi	naŭralgi	mitologi	koncili	abstem
ideografi	koksalgi	ornitologi	idili	simi
geografi	nostalgi	antologi	fili	oftalmi
paleografi	angi	poleontologi	lili	antinomi
stereografi	pedagogi	letargi	mili	fizionomi

BIBLIOGRAFIO

KANDID aŭ **LA OPTIMISMO**, de Voltaire. Esperanta traduko de E. Lanti. 164 paĝoj 13 x 19 cm. Eldonis Sennacieca Asocio Tutmonda, Colmstr. 1, Leipzig 0.27. Prezo Rmk. 1,70.

La verko de Voltaire estas sufiĉe konata en la mondo por ke ni diru multe pri ĝi. Ni nur povas noti ke la traduko estas lerte farita. La flua stilo helpas al agrabla legado de la libro.

PROLOGO. Jubilea Kolekto de Originalaj Poemoj, de E. Mihalski, 64 paĝoj 11 1/2 x 15 cm. Eldonis Sennacieca Asocio Tutmonda, Leipzig.

KLEINE ESPERANTO-LEHRER zum das **GASTWIRTSGEWERBE** zum Selbstunterricht, von G. Markaŭ, Postdam. 36 paĝoj 11 x 15 cm., eldonis Friedrich Ellersiek, G. m. b. H., Wilmsstrasse, 5, Berlin S. W. 61. Prezo : Rmk. 0,60. Malgranda lernolibreto tre praktika, kiun utile uzos la germanaj servistoj de restoracioj por lerni Esperanton. Ĉiuj ekzercoj en tiu malgranda gramatiko koncernas la restoracian fakon.

KONGRESLIBRO de la 21a Universala Kongreso de Esperanto kaj 5a Somera Universitato en Esperanto. Budapeŝt 2-9 Aŭgusto 1929. 104 paĝoj 15 x 22,5 cm. Eldonis L.K.K., Budapeŝt.

ADRESARO DE JAPANA ESPERANTO-INSTITUTO. Libreto de 32 paĝoj 14,5 x 22 cm. enhavanta en japana skribo la adresojn de la membroj de J.E.A.

BELA JOE. Aŭtobiografio de Hundo. Angle verkita de Marshall Saunders. Tradukita Esperanten de J. Blaikie kaj N. Hohlov kun permeso de la aŭtorino kaj la eldonistoj. Ilustrita de D. Copeland. 314 paĝoj 12 x 14 cm. Eldonis Brita Esperantista Asocio, Londono. 1929. 1 Belega libro. Unika en sia speco. Laŭ antaŭparolo de la aŭtorino mem ni resumas la enhavon de la libro : Bela Joe estis reala hundo. Dum la unua parto de sia vivo li apartenis al kruela mastro, kiu malbontraktis lin. Savita el la manoj de sia mastro, li vivis multajn jarojn en feliĉa hejmo kun agrabla ĉirkaŭaĵo, kie li ĝuis grandan lokan famon. Per sia verko la aŭtorino sendube atingas sian celon, t.e. plifortigi la amon de la bestoj. La stilo estas simpla kaj intima, la Esperanto-traduko senriproĉa kaj la eldonlaboro brila. Unuvorte nova libro laŭte rekomendinda al ĉiu, kiu volas legi taŭgan verkon.

GEMOJ DE LA HUNGARA POPOLMUZIKO. Hungaraj kantoj tradukitaj de K. de Kalocsay, kun antaŭparolo de D-ro J. Lukas. 16 paĝoj 20 x 12 cm. Eldonis Esperanto-Grupo de la Hungara Nacia Asocio. Prezo : B. Fr. 14. Aĉetebla ĉe Belga Esperanto-Instituto, Kl. Hondstraat, 11, Antverpeno. Poŝtĉeko : 1689.58. La kajero enhavas ses perlojn de la hungara muziktrezoro : 1. « Kuruca » tendarkanto ; 2. Paŭlo brava, Petro brava ; 3. Hej, ŝafisto ; 4. Sur la kampo rosoj brilas. 5. kanto de Berosény. Pri ĉiu kanto estas mallonga sed tre bona klariga noto. La muziko enhavas la akompanan parton por fortepiano, dank'al kio la libreto estas uzebla tuj por koncertoj kaj Esperanto-festoj. La grupoj havu ĝin en sia muzika kolekto !

Taverne Royale

Rue d'Arenberg, Galérie du Roi

BRUSELO

Unuaranga entrepreno.

Restoracio — Kafejo — Tetrinkejo.

Grandaj kaj malgrandaj salonoj por Festenoj,
Kunvenoj, Konferencoj, k. t. p.

— — ARANĜO DE HEJMAJ FESTENOJ. — —

SCHIDLOF's ZAKWOORDENBOEKJE

Esperanto-Nederlandsch & Nederlandsch-Esperanto

1 volumo : 600 paĝoj - Fr. 20.00

Mendu ĉe **Belga Esperanto-Instituto K. S.**
Poŝtĉeko 1689.58 **ANTVERPENO.**

HUIS IRMA

GER. DE BOES-BUTTENAEERE

ALTA KUDRADO

ROBOJ - MANTELOJ - PELTOJ

POŬTĈEKO 148.186

Wijnstraat, 31, RONSE.

ESPERANTO PAROLATA KAJ KORESPONDATA.

VIZITU BRUGES (BELGUJO)

arta urbo je 15 Km. de la Norda Maro

kaj haltu :

HOTEL DU CORNET D'OR

2, PLACE SIMON STEVIN

Sidejo de la Bruĝa Grupo Esperantista.

Centra situacio je 2 minutoj de la Stacidomo.

Tre komfortaj ĉambroj, bonaj manĝaĵoj, bonaj vinoj kaj tre
moderaj prezoj.

Oni parolas Esperanton.

English spoken.

(106) S. D.

Banque Générale de la Flandre Occidentale

Anonima Societo fondita en 1881

56, Rue Flamande, 56 — BRUGES — Telefono 89

Agentejoj en

Blankenberghe, Furness, Ghistelles, Heyst, Knocke, Nieuport kaj Thourout.

DISKONTO

MONSANGO

KREDITKONTOJ

Pruntedono sur obligacioj kaj ĉiuj valordokumentoj — Depono de Akcioj
Borsmendoj por ĉiuj urboj.

ANTAŬMENDOJ—REGULIGOJ

Pago de kuponoj — Eldono de ĉekoj — Kreditleteroj
Aĉeto kaj vendo de fremdaj mono kaj biletoj — Luigo de monkesto.

(105) S. D.

Telefono:
Cappellen 103.

AŬTOMOBILTENEJO.

Poŝtĉekkonto
No 1178.56.

Grand Hôtel de la Chapelle, St. MARIABURG G. VAN HAVER-DE BOES

RESTORACIO LAŬKARTE — FAMILIA PENSIONO
SALONEGO POR FESTOJ KAJ FESTENOJ.

MALFERMATA DUM VINTRO KAJ SOMERO.

NB. Facile atingebla el Antverpeno per aŭtobuso aŭ tramo. NB.

Esperanto parolata!

Esperanto korespondata.

Nederlandsche Gist- & Spiritusfabriek

(Nederlanda Fabriko de Fermento kaj Alkoholo)

ANONIMA SOCIETO

Societa Sidejo : **DELFT (Nederlando)**

Fabrikejo : **BRUGES-BASSINS (Belgujo)**

Filioj : **BRUSELO kaj HUY (Belgujo)**

Produktaĵoj :

Reĝa Fermento

Alkoholo kaj Brando

Eldistilaj Rekrementoj

Fako "Fermento kaj Rekrementoj" : Bruges-Bassins

Fako "Alkoholo kaj Brando" : 378, Av. Van Volxem, Bruselo

Telefono : { Bruges N° 8 & 908
Bruxell. BR. 8338
Huy N° 40

Telegr. : { Bruxelles
Bruges
Huy } "Gistfabriek"

Belga Manufakturo de Industriaĵoj

Societo anonima (Fco 372)

18, RUE NEUVE, 18 -- LEDEBERG - APUD - GENTO

TELEGRAF-ADRESO: " PERFECTA ", GENT

TELEFONO: 635

Dozitaj analiziloj por la uzado de la industriaĵoj.

Logika purigo per purigaj aparatoj aŭ en kaldronegoj kun aŭ sen aparatoj.

Senpera importado de industriaĵoj oleoj kaj grasoj.

Stupo. Kauĉuko. Klapoj. Rimenoj.

Kotonrestaĵoj por purigi maŝinojn.

(107)

EKSPORTADO

CIF AL CIUJ HAVENOJ

Niaj asbest-cementaj ardezoj, platoj ebenaj kaj ondoformaj multe uzataj estas por kontraktoj de la

Belga Statfervoja estraro:

TIO GARANTIAS ILIAN BONEGAN KVALITON

Fabrikejo de Gipso - Cementaj Tegoloj kaj Kaheloj
Brikoj - Ter-tegoloj - Flandraj argilaĵoj

Scheerders-Van Kerchove's

VEREENIGDE FABRIEKEN (Naamloze Vennootschap)

SINT-NIKLAAS (Waas) - Belgujo

(120)